STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
KOKYBINĖ STILISTIKA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: vyr. lekt. dr. O. Petrėnienė **Kitas (-i):**	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Kūrybos komunikacijos bakalauro studijų programos komitetas, Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Individualiųjų studijų dalykas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	I kursas, II semestras (pavasario)	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra.	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** Nėra.

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	36	94

Dalyko (modulio) tikslas		
Ugdyti studentų gebėjimą suvokti pagrindinius lingvistinės stilistikos principus, pažinti lietuvių kalbos stilistinius išteklius, analizuoti ir vertinti skirtingų funkcinių stilių bei žanrų tekstų kalbinę raišką, interpretuoti stilistinių priemonių funkcijas, tikslingai pasirinkti ir taikyti stilistines priemones įvairiuose kūrybinės komunikacijos kontekstuose.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
– suvoks pagrindines stilistikos sąvokas ir kategorijas, stilistinės reikšmės, ekspresyvumo, individualiojo ir funkcinio stiliaus sampratas	Įtraukiamosios paskaitos, diskusijos, mokslinės literatūros studijos, savarankiškai atliekamos užduotys.	Darbas auditorijoje, lyginamoji kokybinė stilistinė tekstų analizė.
– gebės atpažinti ir analizuoti įvairių kalbos lygmenų (leksikos, žodžių darybos, morfologijos ir sintaksės) raiškos priemones, paaiškinti jų stilistines funkcijas ir įvertinti vartojimo tikslingumą atsižvelgdami į komunikacinę situaciją	Įtraukiamosios paskaitos, diskusijos, tekstų stilistinė analizė, savarankiškai atliekamos praktinės užduotys ir jų aptarimas.	Darbas auditorijoje, lyginamoji kokybinė stilistinė tekstų analizė.
– gebės nustatyti ir argumentuotai vertinti stiliaus trūkumus, pasirinkti tinkamiausias kalbinės raiškos priemones, atsižvelgdami į teksto paskirtį, adresatą ir komunikacinę situaciją	Praktinės teksto redagavimo užduotys, individualus darbas, diskusijos, refleksijos.	Stiliaus trūkumų atpažinimo, vertinimo ir taisymo darbas raštu.
– gebės savarankiškai analizuoti ir lyginti skirtingų funkcinių stilių ir žanrų tekstus, atskleisti jų stilistinius požymius, kalbinės raiškos savitumą ir numanomą poveikį adresatui	Įtraukiamosios paskaitos, diskusijos, mokslinės literatūros studijos, lyginamoji tekstų analizė, grupinis darbas, savarankiška	Lyginamoji kokybinė stilistinė tekstų analizė raštu.

	informacijos paieška, analizė ir sintezė.	
– gebės argumentuotai pristatyti ir interpretuoti tekstų stilistinės analizės rezultatus, pagrįsti kalbinės raiškos priemonių pasirinkimo tikslingumą ir jų reikšmę siekiant komunikacinių tikslų	Grupinis tiriamasis darbas, viešoji pateiktis, diskusijos, refleksijos.	Lyginamosios kokybinės stilistinės tekstų analizės pristatymas žodžiu.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	**Užduotys**
1. Stilistikos objektas ir pagrindinės sąvokos. Lingvistinės stilistikos kryptys. Stiliaus samprata, individualusis stilius.	2						**2**	**8**	Studijuoti mokslinę literatūrą. Pasirengti dalyvauti diskusijose.
2. Stilistinė reikšmė ir ekspresyvumas. Stilistinis atspalvis, aktualioji motyvacija. Kalbos priemonių pasirinkimo tikslingumas.	2		2				**4**	**10**	Studijuoti mokslinę literatūrą. Atlikti praktines tekstų analizės užduotis.
3. Stilistiniai kalbos ištekliai. Kalbos priemonių konkurencija. Variantai ir sinonimai. Leksinių, darybinių, morfologinių ir sintaksinių priemonių stilistinės išgalės.	2		2	2			**6**	**14**	Studijuoti mokslinę literatūrą. Atlikti kalbinės raiškos analizės ir vertinimo užduotis.
4. Tropai ir stiliaus figūros. Klasifikacija, raiškos būdai ir stilistinės funkcijos.			2	2			**4**	**10**	Studijuoti mokslinę literatūrą. Atlikti praktines stilistinės analizės užduotis.
5. Stiliaus kultūra. Bendrieji stilingos kalbos reikalavimai: tikslumas, aiškumas, glaustumas, turtingumas. Logikos pažeidimai. Stiliaus trūkumų atpažinimas, vertinimas ir taisymas.				8			**8**	**24**	Studijuoti mokslinę ir praktinę literatūrą. Atlikti teksto stilingumo vertinimo ir redagavimo užduotis. Pasirengti atsiskaitomajam darbui raštu.
6. Funkcinė stilistika. Funkcinių stilių sistema, skyrimo kriterijai ir lingvistiniai požymiai. Funkcinių stilių ir žanrų raiškos savitumas kūrybinėje komunikacijoje.	2		2	2			**6**	**10**	Studijuoti mokslinę literatūrą. Atlikti lyginamosios tekstų analizės užduotis.
7. Kokybinė stilistinė tekstų analizė ir vertinimas. Analizės principai ir eiga. Kalbinės raiškos		2		2			**4**	**12**	Savarankiškai ieškoti ir atrinkti analizės medžiagą. Rengti lyginamąją kokybinę stilistinę tekstų analizę.

priemonių funkcijų interpretavimas. Stilistinių pasirinkimų tikslingumo vertinimas. Skirtingų tekstų stilistinės raiškos lyginimas.									
8. Pasirengimas egzaminui. Lyginamoji kokybinė stilistinė tekstų analizė. Analizės rezultatų apibendrinimas, interpretavimas ir argumentavimas.		2					**2**	**6**	Baigti rengti lyginamąją kokybinę stilistinę tekstų analizę. Parengti viešąją pateiktį.
Iš viso	**8**	**4**	**8**	**16**			**36**	**94**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
1. Darbas auditorijoje per seminarus ir pratybas	10 %	Semestro metu	Už aktyvų ir argumentuotą dalyvavimą diskusijose, praktinių užduočių atlikimą galima surinkti iki vieno balo.
2. Stiliaus trūkumų atpažinimo, vertinimo ir taisymo darbas raštu	40 %	Semestro metu	Individualus atsiskaitomasis darbas raštu. Darbą sudaro 20 sakinių, kuriuose pateikiami paskaitose ir pratybose aptarti bei savarankiškai studijuoti stiliaus vartosenos atvejai. Vertinamas gebėjimas atpažinti ir įvardyti stiliaus trūkumus, argumentuoti jų vertinimą ir pasiūlyti tinkamus taisymo variantus. 10 – puikiai atliktas darbas (nėra trūkumų). 9–8 – labai gerai arba gerai atliktas darbas (vienas ar du trūkumai). 7–6 – vidutiniškai arba patenkinamai atliktas darbas (trys–keturi ar penki–septyni trūkumai). 5 – silpnai atliktas darbas (aštuoni–dešimt trūkumų). 4–0 – darbas neatitinka minimaliųjų reikalavimų (vienuolika ir daugiau trūkumų). Atsiskaitomasis darbas yra privalomas.
3. Lyginamoji kokybinė stilistinė tekstų analizė raštu ir jos pristatymas žodžiu	50 %	Sesijos metu	Pasirinktų tekstų lyginamoji kokybinė stilistinė analizė **raštu (30 proc.)** ir jos pristatymas **žodžiu (20 proc.)**. Dirbama grupėmis, grupę sudaro 2–3 studentai. Rašto darbe (apimtis – 5–7 puslapiai) lyginami du panašios komunikacinės paskirties, bet skirtingos stilistinės raiškos tekstai. Vertinama, kaip atskleistas tekstų komunikacinis kontekstas, nustatyti ir palyginti jų stilistiniai požymiai, atpažintos ir aprašytos kalbinės raiškos priemonės, paaiškintos jų stilistinės funkcijos, atskleistas tekstų raiškos savitumas, argumentuotai įvertintas stilistinių pasirinkimų tikslingumas atsižvelgiant į komunikacinius tikslus ir adresatą, suformuluotos pagrįstos išvados. Žodiniame pristatyme (iki 10 min.) vertinamas analizės turinio aiškumas ir struktūra, kalbos raiška, kalbos vartojimo taisyklingumas, viešosios kalbos reikalavimų laikymasis ir gebėjimas pristatyti bei argumentuotai interpretuoti analizės rezultatus auditorijai. Rengiamos skaidrės (apie 10 skaidrių) grindžiamos rašto darbo teiginiais (ne ištisinis tekstas). Siekiama patraukti auditorijos dėmesį, gali būti naudojama vaizdinė medžiaga. Pristatyme dalyvauja visi grupės nariai. Visiems grupės nariams skiriamas bendras įvertinimas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Knabikaitė, V.	2006	*Lingvistinės lietuvių stilistikos raida XX amžiuje*		Mintis
Koženiauskienė, R.	2001	*Retorika: iškalbos stilistika*. 2-asis patais. leidimas		Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas
Koženiauskienė, R.	2013	*Retorinė ir stilistinė publicistinių tekstų analizė*		Vilniaus universiteto leidykla
Lietuvių kalbos institutas		*Lietuvių kalbos išteklių informacinė sistema „E. kalba“*		https://ekalba.lt/
Smetonienė, I., ir Petrėnienė, O. (sud.)	2014	*Šiuolaikinės stilistikos kryptys ir problemos*		Lietuvos edukologijos universiteto leidykla
Župerka, K.	2012	*Stilistika*. 3-iasis patais. ir papild. leidimas		Šiaulių universiteto leidykla
Papildoma literatūra				
Nauckūnaitė, Z.	2007	*Prezentacijos menas*		Gimtasis žodis
Petrėnienė, O.	2015	*Stiliaus kultūra. Metodinė medžiaga Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino vertintojams*		https://kalbam.lt/wp-content/uploads/2015/08/stiliauskultura2015.pdf
Valstybinė lietuvių kalbos komisija		*Valstybinės lietuvių kalbos komisijos konsultacijų bankas*		https://www.vlkk.lt/konsultacijos
Župerka, K.	2008	*Reklamos tekstas: pragmatika, stilius, kalba*		Šiaulių universiteto leidykla